

JOHANNIS BVXTORFII *Tiberiensi damnaei*
TIBERIA S *opus permissam*
Sum Expositio

Sive
COMMENTARIUS
MASORETHICUS *permissam*

Quo

PRIMUM EXPLICATUR, QUID MASORA SIT:
TUM HISTORIA MASORETHARUM EX HEBRÆORUM
Annalibus excutitur, Num scilicet Masora à Tiberiensibus Hebrais post
Talmud Judaicum conscripta sit: deinceps Quid Masora in universum
pertractet, Qua sit ejus methodus, & Quem in finem inventa, ample
simul commemoratur. *etc.*

SECUNDO CLAVIS MASORÆ TRADITUR, QUÆ
Voces singulas & conjunctas, communes ac proprias, ac Masorethis pe-
culiaries indeq; obscuriores, perspicue explicat, aditumq; à primis ad
intima & magis abstrusa Masora penitus cognoscenda, facilimum &
planissimum referat.

DENIQUE NE QUID STUDII VEL OFFICII DESIDERETUR,
Analytica Masora explicatio in primum Caput Geneseos proponitur,
qua ceu viva manu ductio & in rem presentem intromissio est.

BASILÆ RAVACORUM,

Sumptibus & Typis LUDOVICI KÖNIG.

M. DC XX.

*Esta confiere al Ex. pres.
gabinio del 40.º comis.
sion del S.º Officio
+ Francisco Malonado*

JOHANNES BVXTORFIVS

Linguae Sanctae in Academia Basileensi Pro-

fessor, Linguae sanctae studiosis

S. D.

Iverum est illud, quod Orator in
i. de Finibus scribit, inquit:
Liberalitate qui utuntur, benevo-
lentiam sibi conciliant, & quod
optimum est ad quietè vivendum, charitatem:
utrumq; mihi apud te, Lector benevole, mini-
mè defuturum, ex bonitate causæ meæ, & pru-
dentiâ judicii tui, & spero & confido. Etenim
si omnia Hebræorum Christianorumq; scri-
pta percurras, haud invenies, qui de Masora ac
Masorethis, liberaliùs affluentiusq; addo &
libentiùs & faciliùs sua tecum ex solo bene de
te merendi studio communicaverit, quàm e-
go nunc facio. Bene in hunc usum præcepit
Ennius, ut quicquid sine detrimento possit
commodari, id tribuatur vel ignoto. Nec im-
meritò veteres dixerunt, apertas esse Musarum
januas, immò & invidiæ expertes. Apertum sit
& tuum, Lector, in his accipiendis pectus, be-

JOHANNIS BUXTORFI
 Hebrae Linguae in Academia
 Basileensi Professoris

COMMENTARIUS
 MASORAE
 Historicus.

CAPUT PRIMUM.

De Nomine Masora.

EMINI non est notum illud per-
 tritum, *Verba sunt nota rerum.* Res
 impendiò magis citiusque note-
 scunt, si verba penitus perspecta, &
 origine sua probè cognita fuerint.
 Masoram ergo explicaturi, nomè
 primò interpretabimur.

מסורה, מסורת *Masora, Masoreth*, Nomina sunt verba-
 lia, à Radice sive themate מסר. Hoc Verbum bis tan-
 tum legitur in textu Hebraeo, pro Tradere: ut, למסר
 מעל *Ad tradendum prævaricationem*, Numer. 21. 16: ומסרו
 מאלפי ישראל *Et traditi sunt ex millibus Israelis*, ibid. ver. 5.

לדעת מנין כל אות ואותי אשר בכל המקרא נמצאות?
תקרא את כל דברי השירה הזאת:

ששם עלו זקני
הלזבח תודה באו בני
ולזבח השלמים נקר שנים אילים
חמשה עתודי ה' ככשי בני שנה חמשה
רנמתם יאספו חברים
פחת השני גברים
בני פחת מאב לבני ישוע יאב
אלפים ושמה מאות ושמה עשר
ד בן להם זוהר
מלכד הראשון דהר
מלכד עכדיהם ואמחותהם אלה
שבעת אלפים שלש מאות שלשים
ושבע משוררים ומשוררו מאתים:
ד בתשועתם לעילום
סנאה ישוב עמו הלום
בני סנאה שלשת אלפים תשע
מאות ושלשים
ז נקבצו נטעי דליות
עילם ואשור ומלכיות
בני עילם אלף ומאתים
חמשים וארבעה:
ז צורנו בעשותו בחרת
עזנר שני ובן צוחרת:
בני עזנר אלפים ושלש מאות
עשרים ושנים
ח פרי שריניו זקוק
בני השני חקוק
בני בני אלפים ששים ושבעה:

אהל מכון בניני
הקהל עשו קרבני
כל הקהל כאחד ארבע רבוא
אלפים שלש מאות וששים:
בני לא חזברים
בנימין וסננים דברים
פקודיהם למטה בנימין חמשה
ושלשים אלף וארבע מאות:
גברים בעצם טוהר
כל פקודי היצהר
כל פקודי הלויים אשר פקד משה
ואחזן על פי ה' למשפחותם כל זכר
סגן חוש ומעלה שנים ועשרים אלף
דהר לבא בשלום
ומן הדני בבשן והלום
ומן הדני עורכי מלחמה
עשרים ושמונה אלף ושלש מאות:
הלום מכל זויות
ראובן יטרוף אריות
פקודיהם למטה ראובן ששה
וארבעים אלף וחמש מאות
ומלכיות עצר ופחת
יהודה נא אל תשחת
פקודיהם למטה יהודה ארבעה
ושבעים אלף ושלש מאות:
זוחת בגפן בקוק
ומן בני אפרים כחבקוק
ומן בני אפרים עשרים אלף
ושמונה מאות גבורי חיל

madvertit, & nos id nunc Castigationib. nostris manifestè cōprobamus. Sed fidei melioris causâ audiamus ipsum Eliam loquentem. Is in præfatione secunda rhythmica sic scribit:

חוץ ממה שנרשם	<i>Excepto eo, quod inde signatū est</i>
זער שם זער שם	<i>Parum hīc, parum illic</i>
סביב הספרים בגליונות	<i>Circa librorum margines (biles.</i>
ובהם חסרון לא יוכל להמנות	<i>In quibus defectus sunt innumera-</i>
כי הסופרים חידו	<i>Etenim scribæ superbientes</i>
ועל המסורת לא הקפידו	<i>De Masora parum fuerunt solliciti</i>
רק עקר חשיבותם	<i>Sed principalis cura ipsorum fuit</i>
ליפות את כתיבתם	<i>Decoram efficere scripturā suam</i>
ולכונ את השורות	<i>Et rectas facere lineas</i>
שלא ישנו את הצורות	<i>Ut non mutarent formas (ginis:</i>
ותהינה שוות מכל הדפין	<i>Sed ut esset æquales in omnib. pa-</i>
ועוד אותן מיפין	<i>Immo etiam ut eos exornarent</i>
בתמונות וציורים	<i>Imaginibus & figuris</i>
בסכסוכין וקשורין	<i>Implicationibus & corollis</i>
ובציצים ובפרחים	<i>Floribus & flosculis.</i>
ועל כן הם מוכרחים	<i>Hinc factum ut coacti fuerint,</i>
לפעמים לקצר	<i>Quandoque abbreviare,</i>
ולפעמים לכצר	<i>Quandoque munire</i>
חומות הציורים	<i>Muros (margines) figurarum</i>
בדברים האמורים	<i>Rebus jam dictis</i>
במקומות אחרים	<i>In locis aliis</i>
והם פה יתרים	<i>Quæ hīc erant superflua</i>
ואין באן מקומם	<i>Nec fuerat hīc locus eorum,</i>
ולפעמים רשומם	<i>Interdū quoq; fuit notatio eorum</i>
במקום הראוי לה נכר	<i>In loco convenienti, non alieno:</i>
ולא זכרום כלל ועקר	<i>Interdum non cōmemorarunt illa</i>
	<i>ullo modo</i>

JOHANNIS BUXTORFI
 Linguae Sanctae in Academia
 Basileensi Professoris
 ordinarii

COMMENTARIUS
 MASORAE
 Didacticus,

Sive

מפתח למסורת

CLAVIS MASORAE.

CAPUT PRIMUM.

MASORA est Critice Hebræorum
 sacra, à priscis ipsorum Sapientibus
 prudenter & ingeniosè invēta, quâ
 traditur universa scriptionis & le-
 ctionis varietas, quoties, quo loco
 & quâ formâ, quæque dictio in tex-
 tu sacrae Scripturae Hebræo inveniatur, ut sic con-